

**ULUSLARARASI HALI VE DÜZ DOKUMA (KİLİM, CİCİM, ZİLİ, SUMAK)
SEMPOZYUMU 01-04 Kasım 2010-ALANYA / THE INTERNATIONAL
SYMPOSIUM OF CARPETS AND FLAT WEAVINGS (KİLİM, CİCİM, ZİLİ,
SUMAK), NOVEMBER 01-04, 2010 – ALANYA, TURKEY**

Gamze ÇIRAGÖZ*

Uluslararası Türk Halı ve Düz Dokumaları (Kilim, Cicim, Sumak) Sempozyumu 01-04 Kasım 2010 tarihleri arasında Alanya Belediyesi Kültür Sarayı'nda gerçekleştirildi: Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü, Başbakanlık Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı, Alanya Kaymakamlığı, Alanya Belediyesi, Alanya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanlığı ve Alanya Alanya Turistik İşletmeciler Derneği'nin ortaklaşa düzenlediği sempozyum, Türk Halı ve Düz Dokumaları konusunda uluslar arası düzeyde bilim dünyasını bir araya getirdi.

Hazırlıkları bir yıl öncesinden başlayan Sempozyum, 01 Kasım Pazartesi günü Akdeniz Üniversitesi Dekanı Prof. Dr. Bekir **Deniz**'in açılış konuşmasıyla başladı. Konuşmasında, “Teke, Sarıkeçili, Karakoyunlu, Yeni Osmanlı, Töngüş, Bahşiş ve daha pek çok yöruk grubunun yaşadığı Alanya yöresi Halı ve Düz Dokuma merkezi olduğunu, düzenlenen Sempozyumla yöre dokumalarının yanı sıra Anadolu ve Türk Halı ve Düz Dokumalarının da ele alınarak, Türk kültürünün bir parçası olan bu dokumaların geçmişte ve günümüzdeki durumu ile, iyileştirme çarelerinin ele alınıp değerlendirileceğini ve bu sempozyumun bilim dünyasına katkısını anlattı.

Alanya Ticaret ve Sanayi Odası Başkanı Kerim **Aydoğan**, Alanya Belediyesi Başkanı Hasan **Sipahioğlu**, Alanya Kaymakamı Hulusi **Doğan** Alanya'nın sosyal, kültürel ekonomik yapısını değerlendirirken sempozyumun önemini ve katkılarını vurguladılar. Alanya'nın Halı ve Düz Dokuma üretiminin yanı sıra ipek üretimiyle de Türkiye de üçüncü sırada olduğu ve Alanya da Helen 10 köyle ipek dokumacılığının yapıldığını vurgulandılar. Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Prof. Dr. Osman **Horata** ise yaptığı konuşmada kültürel mirasın önemine değindi. Akdeniz Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İsrail **Kurtcephe** de üniversitelerin kültürel mirası hayata geçirmekte üstlendikleri rolün önemine değindiği konuşmasıyla açılış konuşmaları tamamlandı.

Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Müzik Bölümü Öğretim Üyesi Ebru **Doğan Aktaş**'in Çağrıhan Erkan'ın piyanosu eşliğinde sunduğu “Türk ezgileri” dinletisi”nden sonra Atatürk Kültür Merkezi tarafından hazırlanan Prof Dr. Oktay **Aslanapa** belgeseli katılımcıların beğenisine sunuldu. Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Prof. Dr. Osman **Horata**

* Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü, Yüksek Lisans Öğrencisi, Kampus-Antalya,

tarafından Türkiye'nin ilk sanat tarihçilerinden Prof. Dr. Oktay Aslanapa'ya **Atatürk Kültür Merkezi Hizmet Ödülü** takdim edildi.

Akdeniz Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Geleneksel Türk El Sanatları Bölümü'nce derlenen 50 adet eserin bulunduğu "Türk Halı ve Düz Dokumaları" isimli serginin açılışı Atatürk Kültür Merkezi Başkanı Prof. Dr. Osman **Horata** ve Alanya Belediye Başkanı Hasan **Sipahioğlu** tarafından yapıldı.

Yrd. Doç. Dr. Ayşe Aslıhan **Ergüder** ve Yusuf **Parlak** tarafından **Bardız Kilimleri sergisini** açtı. Antalya ve Alanya halı esnaflarından Cemal **Palamutcu**, Abdullah **Karaoğlu**, Hakan **Tazecan** ve Mehmet **Sağgün** Özel Koleksiyonlarından meydana gelen "Antalya ve Çevresi Halı- Kilimi Düz Dokuma Yaygıları ve Etnografik Malzemeler" isimli sergide yerlerini aldılar.

Tokat Kalıp yazma baskı ustası Hüzeyin **Er** eserlerini sergiledi ve sempozyum boyunca uygulama yapıp, katılımcılar ve Alanya halkının beğenisine sundu.

01 Kasım 2010 Pazartesi günü başlayan sempozyum oturumları üç ayrı salonda, eş zamanlı olarak başladı. 36'sı yurt dışından toplamda 120 değerli bilim insanı tarafından bildiriler sunuldu. Türk halı-kilim ve düz dokumaları her yönüyle farklı bakış açıları tarafından, katılımcıların değerlendirilmesine sunuldu. Geniş yelpazeli sunumlar dinleyicilerin katılımı ile zengin bir şölene dönüştü.

03 Kasım 2010 Çarşamba günü saat 17:30 da kapanış oturumu yapıldı: Kapanış konuşmaları Prof. Dr. Selçuk **Mülayim**, Prof. Dr. Örcün **Barışta**, Prof. İsmail **Öztürk**, Doç. Dr. Galina **Mişkiniene**, Doç. Dr. Bayram **Akça** ve Prof. Dr. Bekir **Deniz** tarafından gerçekleştirildi. Konuşmacılar genel olarak sempozyum ile ilgili görüşlerini bildirdiler. Prof. Dr. Örcün **Barışta** değerlendirme konuşmasında, "sempozyumun hazırlayıcılarına teşekkür etti ve bazı konu başlıklarına özellikle dikkat çekti".

Prof. Dr. Örcün **Barışta**, "halı atlasının oluşturulması gerekliliğine ve bu konuyu en iyi yapabilecek kişinin de Prof. Dr. Bekir **Deniz** olduğunu ve bu çalışmayı kendisinden beklediklerini" söyledi. Ayrıca, "halı konusunda bir veri tabanının hazırlanması, bu tabanda yer alan örnek bir gözlem fişinin geliştirilmesi gerekliliğine" dikkat çekti.

Bir diğer konuşmacı Doç. Dr. Bayram **Akça**, "sempozyumun geleneksel hale gelmesi gerektiğini dile getirerek, halı ve düz dokuma terminolojisinin oluşturulmasının önemine" değindi.

Prof. Dr. İsmail **Öztürk** ise "sempozyumda sunulan bildirilerin bir komisyon tarafından incelenmeden basılmamasını, bu iş için bir komisyon kurulmasını makalelerin incelenmesini ve incelendikten sonra basılmasının yararlı olacağını" belirtti.

Kapanış oturumu Prof. Dr. Bekir **Deniz**'in konuşmasıyla sona erdi: Sayın **Deniz** 120 bildirinin sunulduğu sempozyumda ilgili Bakanlık ve kuruluşlara iletilmesi düşünülen **Sonuç bildirgesini** okudu. Şu başlıklara yer verdi:

- Türk Halı ve Düz Dokumacılığı (Kilim, Cicim, Zili, Sumak) eskiden olduğu gibi bir meslek olarak devam ettirilmeli ve istihdam alanlarının yaratılmalıdır.

- Anadolu’da Halı ve Düz Dokuma yapılan yerler araştırılmalı, bu merkezlerde Halıcılık ve Düz Dokumacılığı geliştirmek için desen, boya çalışmaları yapılmalı ve buralardaki dokuyuculara sipariş verilmelidir.
- 1970’li yıllarda Dünya halı ticaretinde ilk sırada yer alan Türk Halı Sanatı yeniden canlandırılmalıdır.
- Üniversitelerde Halıcılık Enstitüleri kurularak, her üniversite yöresi ile ilgili araştırma ve üretim yapılmalıdır.
- “1970-1990 yılları arasında Kültür Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Orman Bakanlığı gibi açılmış bulunan halıcılık kurslarında çalışan elemanlar üniversitede de kadrolara alınmalı ve buralarda istihdam edilerek üretime katkıda bulunmalıdır.
- Üniversitelerde kurulan Halıcılık Enstitüleri köylerde veya şehirlerde halı dokumaya bilenlere ısmarlama yoluyla halı dokutulmalı ve bu halılarda devlet kurumlarınca satın alınmalıdır.

Ayrıca, Prof. Dr. Osman **Horata**’nın açıklanmasını kendisinden rica ettiği, “Atatürk Kültür Merkezi Başkanlığı’nca çıkartılan ve ilk sayısı 1997 yılında basılan ve dört sayısı yayımlandıktan sonra basımına ara verilen Arış Dergisinin (Halı Dokuma ve İşletme Sanatları Dergisi) yeniden yayımlanacağı ve ilk sayısında da bu sempozyum bildirilerinin yer alacağı” müjdesini verdi.

Prof. Dr. Bekir **Deniz** Atatürk Kültür Merkezi Genel Sekreteri Sayın İmran **Baba**’ya teşekkür belgesini sunmasının ardından Atatürk Kültür Merkezi (AKM) Başkanı Prof. Dr. Osman **Horata**, Akdeniz Üniversitesi Rektörü Prof. Dr. İsrail **Kurtcephe**, Alanya Kaymakamı Hulusi **Doğan**, Alanya Belediye Başkanı Hasan **Sipahioğlu**, Alanya Ticaret ve Sanayi Odası (ALTSO) Başkanı Kerim **Aydoğan** ve Alanya Alanya Turistik İşletmeciler Derneği (ALTİD) Başkanı Gülçin **Güner**’e, “Uluslararası Türk Halı ve Düz Dokumaları (Kilim, Cicim, Zili, Sumak) Sempozyumu” na yaptıkları katkılardan dolayı teşekkür etti, iki yıl sonra yeniden bir araya gelmek dileğiyle” diyerek kapanış konuşmasını tamamladı.

Sempozyum 04 Kasım 2011 Çarşamba günü Alanya Kalesi ve Alanya çevresinde bulunan “Selçuklu Kervansarayları gezi” ile sona erdi.